

Naam: Henrike Vellinga
Opleiding: MA Europeum Programme: European History and Civilisation
Doel: Studie en onderzoek
Periode: 15 April - 26 Juni 2022

Vanaf half april tot en met juni van het afgelopen jaar heb ik het voorrecht gehad om een trimester te studeren aan de Universiteit van Oxford, wat mogelijk is gemaakt door de steun van het Minerva Scholarship Fund. Hier heb ik mijn scriptie geschreven voor mijn master European History and Civilisation van het Europeum Programme, die bestaat uit drie trimesters aan drie verschillende universiteiten: de Universiteit Leiden, Universitei I: Pantheon-Sorbonne en Oxford University.

Mijn trimester in Oxford draaide volledig om het onderzoek voor en het schrijven van mijn master scriptie. Mijn onderzoek haakte aan bij een bredere trend in de historische discipline *Science and Empire*, die kijkt naar de manieren waarop in koloniale wetenschap met *indigenous knowledge*, oftewel inheemse kennis, werd omgegaan. Mijn scriptie ging specifiek over de verzameling en het gebruik van inheemse kennis over giftige planten uit Nederlands-Indie door Europese wetenschappers. Centraal stond een serie rapporten, getiteld de *Indische Vergiftrappen* die werden uitgegeven tussen 1897 en 1914, waarin in inheemse kennis over giftige planten in Nederlands-Indie werd gebundeld. Op opdracht van de Nederlandse regering waren voor deze *Vergiftrappen* vanuit de hele kolonie specimens opgestuurd samen met informatie van inheemse bronnen over deze planten, die in laboratoria in Batavia, Leiden, Utrecht en the Royal Botanic Garden's Kew in Londen werden onderzocht. De rode draad door mijn onderzoek was de vraag waarom Europese wetenschappers in deze periode zo geïnteresseerd waren in de inheemse kennis over giftige planten uit de Nederlands-Indie en wat er uiteindelijk met deze kennis gebeurde.

Op de fiets naar de bibliotheek

Mijn onderzoek had een aantal verrassende uitkomsten. Ten eerste bleek dat wetenschappelijk onderzoek naar giftige planten in de kolonie werd gemotiveerd door diepgewortelde angst onder de Europese bevolking voor de vermeende expertise in vergiftiging van de inheemse bevolking. Deze angst voor vergiftiging door inheemse mensen, zoals bedienden en werknemers, werd aangewakkerd door hardnekkige mythes en roddels die benadrukten dat Europese dokters en wetenschappers geen idee hadden hoe ze vergiftigingen met inheemse middelen moest opsporen en behandelen. Onderzoek naar inheemse methoden van vergiftiging moest dus onderscheid brengen tussen feit en fictie, en de medische en juridische respons bij vergiftigingen verbeteren. Het verzamelen van inheemse kennis over gif was een manier om de controle over die Europese angsten te krijgen. Kennis die strookte met 'wetenschappelijke' standaarden werd opgenomen in de Europese toxicologie en kennis die niet overeenkwam werd weggezet als bijgeloof.

Daarnaast paste het onderzoek voor de *Vergiftrappen* binnen een trend in de Europese wetenschap om onderzoek te doen naar planten uit koloniën met mogelijke medicinale toepassing. Giftige planten werden in deze context onderzocht omdat ze bestanddelen zouden kunnen bevatten die door de farmaceutische wetenschap gebruikt zouden kunnen worden voor de productie van medicijnen. Specifieke giftige planten die uniek waren voor Nederlands-Indie werden onderzocht en aangeplant in botanische tuinen voor mogelijke exploitatie. Opvallend was dat dit onderzoek een duidelijke transnationaal aspect had: Britse en Nederlandse wetenschappers werkten verstrekten informatie en specimens aan elkaar, om samen de exploitatie van giftige planten uit koloniën mogelijk te maken.

Mijn scriptie illustreert een aantal belangrijke aspecten van de geschiedenis van koloniale wetenschap. Allereerst laat het zien dat de productie van wetenschappelijke kennis een complex proces was, wat in grote mate was gebaseerd op inheemse kennis uit koloniale contexten. Deze bijdragen zijn sindsdien vergeten en moedwillig weggelaten uit de geschiedenis. Europese

wetenschappers bouwden verder op de kennis van inheemse mensen voor verder onderzoek en incorporeerden het in wetenschappelijke kaders, maar beschouwden die kennis tegelijkertijd als minderwaardig als het niet voldeed aan hun standaarden. Daarnaast illustreert het de innige banden tussen verschillende koloniale rijken wat betreft wetenschappelijke projecten. Er bestond een kruisbestuiving waar wetenschappers binnen Europa en in de koloniën elkaar beïnvloeden en hielpen in hun zoektocht naar economisch te exploiteren planten. Deze zoektocht steunde op informatie van inheemse bronnen over de natuurlijke wereld van de koloniën.

Mijn verblijf in Oxford heeft een belangrijke stempel gedrukt op zowel mijn onderzoek, als mijn ontwikkeling als historicus. Allereerst heeft het me de unieke mogelijkheid gegeven om met internationale archieven te werken. Het transnationale karakter van kolonialisme is nog steeds een onderbelicht onderwerp en ik wilde in mijn onderzoek de samenwerking en het contact tussen wetenschappers en instituten in het onderzoek naar koloniaal gif zichtbaar maken. Hiervoor waren de archieven van de Royal Botanic Gardens in Kew onmisbaar, omdat ze de contacten aantoonde tussen Nederlandse en Engelse wetenschappers in hun gezamenlijke zoektocht naar krachtige botanische gifplanten voor exploitatie. Het was ontzettend leerzaam om in deze archieven, die zoals de meeste archieven van botanische tuinen lastig toegankelijk zijn, rond te zoeken naar sporen van deze contacten.

Op zoek naar giftige planten na archiefwerk in Kew Gardens

Matriculation day in Oxford

Daarnaast heb ik de academische omgeving in Oxford als ontzettend inspirerend ervaren. Van mijn scriptiebegeleider van het Oxford Centre for the History of Science, Medicine and Technology heb ik veel nieuwe inzichten opgedaan. Ik heb me aangesloten bij verschillende colleges en een leesclub over de *History of Science* en heb mee mogen kijken achter de schermen van Natural History Museum van Oxford.

Verder heb ik mij ontzettend thuis gevoeld in Balliol College, waar ik de nodige activiteiten buiten het studeren heb kunnen doen. Bij de *Balliol College Boat Club* ben ik vanaf de eerste week mee gaan roeien in de *Women's First Boat*, wat betekende dat ontzettend vroege ochtenden had in aanloop naar de *Summer Eight's* wedstrijden. Op persoonlijk vlak waren die vier dagen *Summer Eight's* het hoogtepunt, waar heel Oxford uitliep om naar de roeiwedstrijden te kijken. Daarnaast heb ik erg genoten van het bekijken van alle andere colleges die Oxford te bieden heeft, en het bezoeken van de chique *formal dinners*.

Mijn verblijf in Oxford heeft me veel gebracht. Ik heb veel geleerd als historicus en heb daarnaast een ontzettend fijne tijd beleefd. Oxford is een prachtige stad, met ontzettend veel geschiedenis en elke dag voelde ik mij bevoorrecht om er te zijn wanneer ik door alle pittoreske straatjes naar de bibliotheek liep.

Door het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie is het collegegeld van Oxford ontzettend toegenomen in vergelijking met voorgaande jaren. De subsidie van het Minerva Scholarship Fund heeft wat dat betreft het onmogelijke voor mij mogelijk gemaakt.

Voordat ik naar Oxford vertrok liep ik al langer rond met het idee om door te gaan binnen de academische wereld na het afronden van mijn master. Mijn tijd in Oxford heeft het alleen maar duidelijker gemaakt dat ik door wil met historisch onderzoek en ik ben dan ook nu hard op zoek naar een geschikte PhD.